

**طراحی الگوی تاب‌آوری زنجیره تأمین مبتنی بر هوش مصنوعی در بخش خرده‌فروشی آنلاین
(مورد مطالعه: شهر تهران)**

علی اکبر جوکار: استادیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

محمد محمودی میمند: دانشیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

محمد مهدی پرهیزگار: دانشیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

محمد مهدی محبعلی*: دانش‌آموخته دکتری مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۰۴

چکیده: در صنایع مختلف، عدم تطبیق‌پذیری می‌تواند منجر به اختلالات قابل‌توجهی در بازار و زنجیره تأمین شود. صنعت خرده‌فروشی آنلاین در تهران نیز به دلیل همه‌گیری کرونا، تغییرات قابل‌توجهی در عرضه و تقاضا داشته است. برای رفع این اختلالات می‌توان از فناوری‌های نوپدید مانند هوش مصنوعی، داده‌های کلان، بلاک چین، اینترنت اشیا و رباتیک در جهت افزایش تاب‌آوری زنجیره تأمین بهره‌مند شد. در همین راستا، هدف این مقاله شناسایی مؤلفه‌هایی است که چارچوب تاب‌آوری زنجیره تأمین مبتنی بر هوش مصنوعی را در خرده‌فروشی آنلاین تعریف می‌کنند. این پژوهش از رویکرد فلسفی تفسیری پیروی می‌کند و از طرح تحقیق کیفی با روش‌شناسی داده‌بنیاد استفاده می‌کند. داده‌ها در سال ۱۴۰۰ از طریق مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته با ۲۰ متخصص در حوزه مدیریت زنجیره تأمین خرده‌فروشی آنلاین جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها شامل سه مرحله بود که منجر به توسعه یک مدل کیفی شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که در بخش خرده‌فروشی آنلاین تهران، مقوله اصلی مدل تاب‌آوری زنجیره تأمین مبتنی بر هوش مصنوعی تحت تأثیر شرایط علی مانند: یکپارچه‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی، نوآوری‌های مهندسی، علم داده و رباتیک قرار دارد. استراتژی‌ها شامل بهینه‌سازی تصمیم، تشخیص ناهنجاری، اتوماسیون، ادغام بلاک چین، پیش‌بینی و مدل‌سازی است. شرایط پس‌زمینه شامل زیرساخت، نوآوری، امنیت داده‌ها و مدیریت دانش می‌باشد. شرایط مداخله بر اجرای استراتژی تأثیر می‌گذارد. پیامدهای مثبت اجرای این مدل شامل نظارت بلادرنگ، مدیریت ریسک، برنامه‌ریزی پویا، بهبود تجربه مشتری و تعادل تقاضا و عرضه است.

واژگان کلیدی: زنجیره تأمین، تاب‌آوری زنجیره تأمین، هوش مصنوعی، خرده‌فروشی آنلاین، شهر تهران

*** نویسنده مسئول: Mo.moheballi@gmail.com**